

ogsaa ment, at det var min Pligt at gøre opmærksom paa det. Det ærede Medlem, som er Statistiker, kan jo oplyse, om det er mig, der har været uheldig som Fuskler, eller det er ham som Fagmand, der har behandlet sit Materiale mindre nøjagtigt.

Om selve Spørgsmaalet skal jeg endvidere sige dette, at det forekommer mig, at man maa gaa den Vej, som Socialdemokratiet anviser, og slaa ind paa offentligt Fæste og naturligvis i Forbindelse dermed skaffe sig Jorden til en saadan Pris, at den kan udbydes til Drift under saadanne Vilkaar, at de, der faa den til Brug, kunne være tjente med at dyrke den og kunne faa noget Udbytte ud deraf. At skaffe sig Jord til en saadan Pris vil i alt Fald være let, dersom man vil indføre Ekspropriation og da søge til de Ejendomme, som ligge med en hel Del ganske god Jord, som der imidlertid bliver gjort en daarlig Anvendelse af, som ikke er i ordentlig Drift. For naar der er Tale om Ekspropriation, vil jeg indrømme, at det for det første vil være urimeligt at ekspropriere Jord, der er i god Drift, for at give den til andre, som ikke kunne bringe den i bedre Drift. Det maatte fornuftigvis være saaledes, at man eksproprierede den Jord, som ligger hen uden at blive anvendt paa en saadan Maade, at der bliver drevet intensivt Landbrug derpaa, skønt den egner sig dertil. Dersom man vilde inddrage Fideikommisser og Stamhuse under Samfundet og anvende denne Jord til Udstykning eller til Fællesdrift for Landarbejdere og lade dem give en rimelig Betaling for Retten til at benytte denne Jord, er jeg ikke i Tvivl om, at der kan skaffes Jord til Veje i en saadan Masse, at det kan blive muligt at skaffe alle dem, der ville beskæftige sig med Jord, Adgang dertil paa rimelige Vilkaar. Men efter de Udtalelser, som ere fremkomne fra forskellig Side, lader det jo ikke til, at der kan være meget Haab om, at man denne Gang vil gaa den Vej. Man har søgt at skubbe det Spørgsmaal fra sig ved at henvise til, at det muligvis kunde behandles i en Kommission, at man der muligvis kunde behandle Spørgsmaalet om Ekspropriation og Spørgsmaalet om offentligt Fæste. Og da der er fremsat Udtalelser i saa Henseende, ikke alene fra den højtærede Landbrugsminister, men ogsaa fra flere af de ærede Medlemmer, som tilhøre Regeringspartiet, saa haaber jeg, at det kan udtydes saaledes, at der kan være Haab om, at Socialdemokratiets Forslag med Hensyn til Fideikommisser, Len og Stamhuse kan

komme til Behandling i en nær Fremtid, og at man saa kan blive enig om at nedsætte den Kommission, som vi der foreslaa nedsat, der da ogsaa kan behandle de to Spørgsmaal, her er Tale om. Jeg haaber, jeg har Ret i at betragte de Udtalelser, som her ere fremkomne, som Bevis for, at man agter nu at gøre Alvor af at faa en saadan Kommission nedsat.

Jeg skal derfor heller ikke komme nærmere ind paa det Spørgsmaal, men kun sige, at naar man ikke vil gaa den Vej at indføre offentligt Fæste, tror jeg, det vil være nødvendigt, hvis man skal opnaa tilfredsstillende Forhold med Hensyn til disse Husmandsbrug, at indføre en Ordning, der ikke alene opmuntrer til, men jeg kan næsten sige gør det muligt for de Husmænd, som søge Jord, at tage ud paa de Udmarker, hvor Jorden kan faas til rimelig Pris, og hvor de ved deres Arbejde ere i Stand til at bringe denne Jord i Kultur, saa at den kan give større og bedre Udbytte, end den gør i Øjeblikket. Saa opnaa vi ved denne Reform ikke alene at hjælpe enkelte Husmænd, enkelte Landarbejdere, frem til en bedre Stilling end den, de vilde kunne faa, hvis denne Lov ikke rakte dem en hjælpende Haand, men vi opnaa ved Siden deraf at faa gennemført en Samfundsforanstaltning, som kan blive til virkelig Nytte for vort Land, idet vi derigennem naa at faa opdyrket Arealer i vort Land, som ligge hen og ikke give væsentligt Udbytte, men som kunne blive god og brugbar Jord, naar de komme under Kultur. Hvis man skal opnaa dette, tror jeg, det vil blive nødvendigt at indføre en lille Ændring i den foreliggende Lov. Denne Ændring burde gaa ud paa at give Adgang til, at Folk, som modtage Jordlodder, der tiltrænge en Grundforbedring, efter et kortere Aaremaal kunne faa et Tillægslaan for de Forbedringer af Jorden, de have foretaget. Som det nu er, vil det for de Mennesker, som faa disse Jordlodder, selv om de arbejde flittigt og ihærdigt, være vanskeligt at vinde frem til en Stilling, de kunne være tjente med. Disse Jordlodder kræve et betydeligt Arbejde, naar de skulle bringes under Kultur, og der er en Ting til at bemærke: de give ikke straks tilstrækkeligt Vederlag for det Arbejde, som lægges i dem, men efterhaanden som de bringes under Kultur og komme til at give større Afgrøde, kræves der, at de vedkommende skulle være i Stand til at skaffe den Besætning, som er nødvendig, for at de kunne udnytte de gennem Jordens Opdyrkning og Kultive-